

© JAN VAN BAVEL

MANAGEMENTCOMFORT VERGROTEN MET PORPHYRIO

Ward Hendriks en zijn echtgenote Hilde Verbeek zijn pluimveehouders in hart en nieren. Sinds 2006 houden ze leghennen en opfokdieren in Neerpelt en Kaulille. Dankzij het geïntegreerde managementsysteem Lay-Insight van Porphyrio slaagden ze erin om het management op hun bedrijf naar een hoger niveau te tillen. – Jan Van Bavel

Wards vader had in Neerpelt een moederdierenbedrijf. In 1987, toen hij 22 was, stapte Ward zelf in de stiel. Hij kocht het ouderlijk pluimveebedrijf en verving de oude stallen geleidelijk door nieuwe voor vleeskuikens. Zo beschikte hij over stallen op de thuislocatie (voor 60.000 vleeskuikens) zowel als elders in Neerpelt (30.000) en in Kaulille (43.000 vleeskuikens). In 2006, toen de internationale handel de vleeskippenmarkt sterk beïnvloedde en de sector onder druk kwam te staan, schakelden ze om van vlees- naar eierproductie. “We kozen bewust voor tafeleieren omdat de internationale concurrentie daar toch iets minder leefde dan bij industrie-eieren”, vertelt Ward. “Als huisvestingssysteem opteerden we voor het Comfort 2-voliëresysteem met etages van Jansen Poultry. In onze 3 thuisstallen houden we in totaal 53.000 leghennen, terwijl we in de stal in Kaulille in 2007 een nieuwe opfokvoliëre-inrichting voor 80.000 kuikens lieten installeren. Voor de

opfok werken we al 4 jaar nauw samen met broeierij Verhaegen-Het Anker. Tijdens één legronde werken we 3 opfokrondes af, waarvan één voor ons eigen bedrijf en 2 voor andere legbedrijven. Hilde werkt gemiddeld een viertal uur per dag mee op het bedrijf. Gewoonlijk controleert ze 's morgens de leghennenstal, waarbij ze de buitennesteieren verwijdt. Verder helpt ze ook de parttime werksters die de nesteieren rapen met het verpakken van de eieren in het eierlokaal. Intussen ben ik actief op het opfokbedrijf in Kaulille.” Ward en Hilde hebben 3 dochters: Doreen, Fleur en Nore.

Huisvestingssysteem leghennen

Het koppel is tevreden met de gemaakte keuzes. De leghennenstallen worden verlicht met hoogfrequente lampen, die een lange levensduur hebben en perfect dimbaar zijn. Daardoor kunnen Ward en Hilde buitennesteieren en pikkerij vermijden en bovendien een mooie elektrici-

teitsbesparing realiseren. De drinknippels van Impex worden via regelmatige waterontsmetting zuiver gehouden. De stallen worden voor 60 à 70% verlucht met nokventilatie; de overige 30 à 40% wordt in warme periodes verlucht met lengteventilatie. Uit de vleeskuikenperiode stamt ook nog de onderdrukregeling, die zich automatisch aanpast. Hierdoor wordt de ventilatie goed in de hand gehouden, wat ook resulteert in een lager voerverbruik. Een bijkomende troef van de goede verluchting en dito luchtkwaliteit is dat er in de winter een goede temperatuur kan worden aangehouden en de stallen niet verwarmd hoeven te worden. Dankzij het voliëresysteem kon het aantal kippen op het grondoppervlak worden verdubbeld. De mestbandbeluchting wordt gestuurd door een luchtmengkast die buitenlucht combineert met stallucht. Dankzij die beluchting droogt de mest tot een drogestofgehalte van 60 à 65. De mest wordt wekelijks afgedraaid en gaat naar Duitse

biogascentrales of naar Waalse akkerbouwers.

Eierafzet en ziektebeheersing

De eieren worden verzameld in het eierlokaal, waar ze in plastic trays van 30 stuks worden verpakt. Ze worden afgezet via het Nederlandse Kwetters Eieren, waarna ze grotendeels in België worden verkocht bij Carrefour. "Voor tafeleierproducenten is het aantal stuks dat een kip legt belangrijker dan het eiergewicht", aldus Ward. "We mikken naar het gamma van 63-64 g. De legkippen worden dagelijks gewogen via een automatische weeginstallatie in de scharrelruimte. Hun gewicht moet rond 1,8 à 1,9 kg schommelen om in conditie te blijven. Ziektes kunnen we gelukkig goed uit onze stallen houden. Coccidiose vermijden we door een standaard paracoxenting van de kuikens bij de broeierij. Verder zetten we lokdozen uit in de stallen om ongedierte te bestrijden en zo ook salmonella te bannen. Tot slot poederen we de stallen ook goed in met silicaatpoeder om ons bedrijf bloedluis-arm te houden."

Het contact met Porphyrio

Ward kwam in 2005 in contact met Kristof Mertens, mede-oprichter en managing director van Porphyrio, die toen doctorerde op een IWT-onderzoeksproject rond de terugkoppeling van managementinformatie over de ei- en schaal kwaliteit op pluimveebedrijven. "Dat project werd toen ondersteund door enkele kernspelers uit de pluimveesector, waaronder ook Boerenbond", verduidelijkt Kristof. "Maar wij hadden ook enkele pluimveehouders nodig om het project op te starten. We installeerden toen een eiertikker om de schaal kwaliteit te meten en de haarscheurtjes te detecteren. Maar we hadden ook gegevens nodig over onder meer voer en klimaat. We deden toen metingen op 8 pluimveebedrijven en het Proefbedrijf Pluimveehouderij in Geel. Op al die gegevens van de bedrijven begonnen we ons systeem te programmeren en statistieken ervoor te ontwikkelen. Tijdens een open dag op zijn bedrijf ontmoette ik Ward en kon ik hem overtuigen om ook deel te nemen aan het IWT-project."

Van project tot product

Het project liep af in 2008, maar mondde uit in een prototype, Lay-Wise, dat je wegwijst maakte in het management van leghennen en moederdieren. Via dit project van de KU Leuven en Groep T waaraan 12 bedrijven deelnamen, bracht de pluimveehouder dagelijks via het

internet de diverse parameters in die van belang zijn voor een optimaal productieproces op het legbedrijf: hengewicht, dagelijks leggerpercentage, voer- en waterverbruik, percentage uitval, dagelijks gemiddeld eigewicht ..." Het systeem steunde op de bereidwillige medewerking van de 12 bedrijfsleiders. Maar dat bleek de achillespees te zijn in de aanpak, want niet iedereen kon de discipline opbrengen om dagelijks de gegevens door te geven", legt Kristof uit. "Uiteindelijk stelden we de managementservice Lay-Insight op punt. Deze commerciële versie van Lay-Wise

meteen in welke stal zich een probleem voordoet, zodat je snel kan ingrijpen. Gezondere leghennen, die optimaal produceren met een efficiëntere voerconversie en een grotere winst zijn het resultaat. Let wel, het is een ondersteunend programma; uiteindelijk is het aan de pluimveehouder-manager om beslissingen te nemen. Begin maart 2013 richtten we dan Porphyrio op, een spin-offbedrijf van de KU Leuven." Ward knikt. "Wil je met de interpretatie van al die cijfergegevens iets kunnen doen, dan moet die gemakkelijk, snel en vlot binnenkomen.

FAMILIE HENDRIKX-VERBEEK

Leeftijd: Ward (49) en Hilde (45)
Gemeente: Neerpelt
Specialisatie: leghennen en opfokdieren

Ward en Hilde opteren voor tafeleieren van 63 à 64 g.

.....
Met Lay-Insight weet je meteen hoe je legkippen het stellen.
.....

zorgt ervoor dat vitale bedrijfsgegevens, ongeacht het type van je stalcomputers, sensoren of software, automatisch worden doorgestuurd, zonder dat je er iets voor hoeft te doen. De analyse van die gegevens gebeurt op basis van meer dan 10 jaar wetenschappelijk onderzoek door dierenexperts en data-analisten. Lay-Insight voorspelt het gedrag specifiek voor elk koppel leghennen apart en de meetgegevens worden met deze voorspelling vergeleken. Zodra de waarden afwijken van het verwachte gedrag van je kippen, word je meteen gewaarschuwd. Via het dashboard (zie foto p. 40) op je smartphone, pc, laptop of tablet zie je

Daardoor kan je alle foutjes of problemen sneller detecteren en oplossen, werk je accurater en kan je vlugger reageren op een probleemsituatie. En op het einde van het verhaal heb je meer winst. Met Lay-Insight heb ik meer controle over mijn productie en dat uit zich in de technische resultaten. Mijn eiproduktie steeg met 4% per opgezette hen en de voeropname daalde met 1,5%. Mijn ultieme doel is met dit systeem 2 à 3% voeder te besparen." In mei van dit jaar werd Lay-Insight ook beschikbaar voor moederdieren- en opfokbedrijven. Verder is het pakket Broiler-Insight beschikbaar voor moederdieren, vleeskuikens, kalkoenen en ander pluimvee. En op termijn wil Porphyrio ook starten met gelijkaardige managementsystemen voor koeien en varkens. ■

Meer info over Lay-Insight en de andere systemen van Porphyrio vind je op www.porphyrio.com.